

Sager, der efter gældende militær retsplejelov skal behandles som militære straffesager, omfatter sager mod især tjenstgørende militært personel om overtrædelse af militær straffelov og om overtrædelse af anden lovgivning begået i eller i forbindelse med tjenesten eller på militært område, jf. militær retsplejelov § 2, stk. 1, nr. 1 og 2. Det er uden betydning, om sagen afgøres med straf eller med et disciplinarmiddel efter reglerne i militær retsplejelov kapitel 15.

Personellovens § 14 udelukker ikke, at der rejses tjenestemandssag mod en militær tjenestemand, når den pågældende uden for tjenesten har udvist en adfærd, der bevirker, at han ikke er værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver (decorumkravet), jf. tjenestemandsløven § 10, eller at vedkommende afskediges i medfør af tjenestemandsløven § 10, hvis eksempelvis et strafbart forhold er fastslået ved dom, og dette forhold er uforeneligt med decorumkravet.

§ 14 blev indført ved tjenestemandsløven af 1919 efter forslag fra Lønningskommissionen af 1917 »under Hensyn til de særlige Forhold, der gør sig gældende for såvel Hæren som Søværnet«, jf. Rigsdagstidende 1918-19, tillæg A2, sp. 6252 og 6258, samt Lønningskommissionens betænkning, bind 2, lovforslag, side 175 og 330.

Udvalget har i betænkning nr. 1435/2004 om den militære straffelov, retsplejelov og disciplinarlov overvejet dette spørgsmål, jf. herved betænkningen, siderne 218 - 223.

På siderne 221-223 fremgår følgende om udvalgets overvejelser:

»Efter kommissoriet er udgangspunktet for udvalgets arbejde, »at forsvarers personel på det foreliggende område både under tjeneste i Danmark og i udlandet så vidt muligt skal sidestilles med civile borgere, således at personellet kun skal tåle eventuelle særegne indskrænkninger af almindelige retssikkerhedsgarantier mv., såfremt det i hvert enkelt tilfælde kan begrundes, at dette er absolut nødvendigt«.

Baggrunden for, at militært tjenestemandsansat personel ikke er omfattet af tjenestemandsløvens regler om disciplinær forfølgning, må formentlig søges i den omstændighed, at militært personel i forvejen er underkastet selvstændige bestemmelser om disciplinære sanktioner for tjenesteforseelser i form af disciplinarmidler.

Udvalgets forslag indebærer, at adgangen til at anvende disciplinarmidler som sanktioner over for tjenesteforseelser inden for det militære forsvar bevares, men således, at disse sanktioner reserveres for pligtforsømmelser, som ikke er strafbare eller ikke er af en så grov karakter, at der er behov for at anvende be-

stemmelserne i udvalgets forslag til militær straffelov. Det er udvalgets opfattelse, at disciplinære sanktioner efter forslaget til militær disciplinarlov udtømmende bør regulere disciplinæransvaret for tjenstgørende militært personel, således at der ikke skal være mulighed for yderligere at kunne indlede disciplinærforfølgning efter tjenestemandsløven over for tjenestemandsansat militært personel.

En opretholdelse af § 14 i loven om forsvarers personel i øvrigt vil betyde, at tjenestemandsansat militært personel – i modsætning til alle andre tjenestemænd – efter gennemførelsen af en straffesag ikke vil kunne undergives disciplinærforfølgning efter tjenestemandsløven.

Det er udvalgets opfattelse, at der ikke kan påvises afgørende hensyn, som kan begrunde denne forskel i retsstillingen for de to grupper af tjenestemænd. Almindelige lighedsbetragtninger taler for også i denne relation at sidestille tjenestemandsansat militært personel med andre tjenestemænd.

Udvalget foreslår derfor følgende bestemmelse indsat som § 20 i forslaget til militær disciplinarlov:

»For militære tjenestemænd finder bestemmelserne i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken § 20, stk. 2 og 3, samt §§ 21-24 ikke anvendelse, når sagen hører til de sager, der *kan* behandles efter militær disciplinarlov.«

Den foreslåede bestemmelse og en samtidig ophævelse af personellovens § 14 indebærer, at der skabes adgang til at kunne indlede disciplinærforfølgning mod militære tjenestemænd, efter at en straffesag mod den pågældende er afsluttet. Der vil således efter bestemmelsen i alvorligere sager kunne indledes disciplinærforfølgning med henblik på bl.a. degradation. Er forholdet ikke fastslået ved dom, kan de mere alvorlige disciplinære straffe, herunder degradation, ikke bringes i anvendelse uden at der er afholdt tjenstligt forhør. Dette kan f.eks. komme på tale, hvor den pågældende har vedtaget et bødeforlæg. Det bør specielt i disse tilfælde tilsikres, at den pågældende, forinden en eventuel vedtagelse af et bødeforlæg, oplyses om, at sagen ikke dermed nødvendigvis er afsluttet, men at en ansættelsesretlig reaktion kan komme på tale, herunder eventuelt ved gennemførelsen af et tjenstligt forhør.

Det er udvalgets opfattelse, at det ved en ophævelse af personellovens § 14 for så vidt angår militære straffesager i praksis formentlig kun vil være et ganske lille antal sager, der efterfølges af en tjenestemandssag. Dette skyldes, at sådanne sager kan undlades, når forholdet er fastslået ved dom, jf. tjenestemandsløvens § 24.«